

2026-02-20

Utbildningsdepartementet

u.remissvar@regeringskansliet.se

u.qv.remissvar@regeringskansliet.se

Remiss: Kriminalvårdens skolverksamhet för barn och unga (U2025/02404)

Sveriges Psykologförbund önskar lämna yttrande över rubricerad promemoria från Utbildningsdepartementet.

Psykologförbundet var inte tillfrågad remissinstans för betänkandet Straffbarhetsåldern (SOU 2025:11) eller till utkast till lagrådsremiss Sänkt straffbarhetsålder för allvarliga brott. Vi delar dock den omfattande kritik som framförts av majoriteten remissinstanser om förslaget att sänka straffbarhetsåldern till 13 år för vissa allvarliga brott.

Förbundet ställer sig i huvudsak bakom innehållet i promemorian. Om förslaget om sänkt straffbarhet trots kritiken ändå ska genomföras, är det essentiellt att barnens rätt till skolgång, undervisningstid och elevhälsa inom kriminalvården tydliggörs i Skollagen. Likaså att det gäller både under häktetiden och tiden i fängelse för de intagna barnen. Det är också viktigt att rätten till skolgång utöver grundskolan även omfattar utbildning som motsvarar gymnasiet.

Enligt förbundet bör dock skolans och elevhälsans kompensatoriska uppdrag lyftas fram mer än vad det gjorts i promemorian. Intagna barn och unga i fängelse eller häkte behöver förstärkt tillgång till elevhälsa jämfört med den genomsnittlige eleven i en vanlig skola. Det kan handla om utökade hälsosamtal och utökat samarbete mellan elevhälsopersonal och pedagogisk personal. Samverkan med vårdnadshavare/familjer och samhällsaktörer (vård, socialtjänst) för stöd under och efter tid i häkte och fängelse blir också särskilt betydelsefull. Sannolikt krävs betydligt högre psykologtätthet i jämförelse med elevhälsan i vanlig skolverksamhet. Det är också synnerligen viktigt att dessa barn får tillgång till specialpedagogisk kompetens och att speciallärare erbjuds som ett kvalitativt stöd.

Vi vill här även särskilt trycka på vikten av tillgång till välfungerande elevhälsa och inte minst psykolog under häktetiden. Tidigare fanns psykologer anställda på häktet men denna resurs har rationaliserats bort. Barn och unga kan ha långa häktetider och den tiden måste nyttjas på ett meningsfullt sätt. Krisen det innebär att bli häktad ger en chans för exempelvis lärare och psykolog att fånga upp motivation till förändring. Psykolog på häktet och lärare kan sedan lämna över till kollegor på anstalt alternativt till elevhälsa och skola på utsidan eller vid behov till barn- och ungdomspsykiatri.

Uppföljning och utvärdering blir viktiga instrument för att säkerställa att de intagna barnen får skolgång och elevhälsa i tillräcklig omfattning. Enligt förbundet bör därför regeringen ge lämplig myndighet ett uppföljningsuppdrag redan i samband med att reformen träder i kraft.

Sveriges Psykologförbund

Ulrika Edwinson
Förbundsdirektör

Per Johansson
Samhällspolitisk strateg